

[Закон о изменама и допунама Закона о високом школству, од 20. октобра 1978. године]

На основу члана 359. тачке 9. Устава Социјалистичке Републике Србије,

Председништво Социјалистичке Републике Србије донело је

У К А З

**О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О ВИСОКОМ ШКОЛСТВУ**

Проглашава се Закон о изменама и допунама Закона о високом школству, који је донела Скупштина Социјалистичке Републике Србије на седници Већа удруженог рада од 9. октобра 1978. године и на седници Друштвено-политичког већа од 9. октобра 1978. године и Заједница скупштина републичких заједница основног образовања и физичке културе и Заједнице усмереног образовања за територију Републике на седници од 16. октобра 1978. године.

ПР број 45

У Београду, 20. октобра 1978. године

Потпредседник
Скупштине СР Србије
Исо Његован, с. р.

Потпредседник
Председништва,
Бранко Пешић, с. р.

З А К О Н

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ВИСОКОМ ШКОЛСТВУ

Члан 1.

У Закону о високом школству ("Службени гласник СРС", бр. 51/72, 54/72, 47/74, 32/75 и 29/76) члан 2. мења се и гласи:

"Делатност вишег и високог образовања могу обављати организације удруженог рада које испуњавају услове утврђене овим законом (даље: високошколске организације).

Високошколске организације за стицање високог образовања у смислу овог закона су факултети, а за стицање вишег образовања су више школе.

Факултети и више школе су радне организације.

Факултети и више школе могу се удруживати у сложене организације удруженог рада, ради унапређивања научно-наставног рада и остваривања заједничких интереса у обављању делатности."

Члан 2.

Члан 9. мења се и гласи:

"Високошколске организације могу се удружити у заједницу тих организација (даље: универзитет), као и у друге облике удруживања, а више школе могу се удружити у заједницу виших школа.

Самоуправним споразумом о удруживању у универзитет, односно заједницу виших школа, утврђују се циљеви и задаци који ће се остваривати у универзитету, односно заједници виших школа, начин њиховог остваривања и друга питања од заједничког интереса за високошколске организације.

У универзитет се могу удружити и организације удруженог рада које обављају научноистраживачку делатност као и организације удруженог рада које обављају библиотечку делатност за потребе факултета, у складу са самоуправним споразумом о удруживању у универзитет.

Универзитет и заједница виших школа правна су лица са правима, обавезама и одговорностима које имају на основу устава, закона и самоуправног споразума о удруживању.

Члан 3.

Члан 10. брише се.

Члан 4.

У члану 11. став 1. мења се и гласи:

"Високошколске организације могу се самоуправним споразумом удружити и са научним организацијама и организацијама удруженог рада у области привреде и других друштвених делатности."

После става 1. додају се нови ст. 2. и 3. који гласе:

"Ради обједињавања делатности за одобравање одређене врсте кадрова високошколске организације могу се самоуправним споразумом

удружити са васпитно-образовим организацијама средњег усмереног образовања.

Самоуправним споразумом о удруживању из ст. 1. и 2. овог члана утврђују се циљеви и задаци који ће се остваривати удруживањем, начин њиховог остваривања, питања од заједничког интереса за удружене организације и друга питања одређена законом."

Став 2. постаје став 4.

Члан 5.

Члан 12. мења се и гласи:

"Средства за обављање делатности вишег и високог образовања обезбеђују се у складу са посебним прописима."

Члан 6.

У члану 13. после речи: "плану" бришу се речи: "одељењима, одсецима, групама и смеровима".

Члан 7.

Члан 14. мења се и гласи:

"На радне односе наставника и сарадника високошколске организације примењују се прописи о радним односима, уколико овим законом није друкчије одређено."

Члан 8.

Члан 17. брише се.

Члан 9.

Члан 18. мења се и гласи:

"Пре доношења акта о оснивању високошколске организације, оснивач је дужан да размотри и усвоји елаборат о друштвеној и економској оправданости оснивања високошколске организације којим се нарочито утврђује постојање дугорочне потребе у кадровима односног профила са вишом, односно високом спремом и могућност обезбеђења научно-наставних кадрова и материјалних услова за рад.

Оснивач је дужан да, пре усвајања елабората о друштвеној и економској оправданости оснивања високошколске организације, прибави мишљење универзитета, односно заједнице виших школа и Скупштине Социјалистичке Републике Србије и сагласност Заједнице усмереног образовања за територију Републике о оправданости оснивања високошколске организације."

Члан 10.

Члан 19. брише се.

Члан 11.

Члан 20. мења се и гласи:

"У високошколској организацији у оснивању образује се до њеног конституисања савет као орган управљања оснивача.

Актом оснивача одређује се укупан број чланова савета и именује одређени број његових чланова из реда наставника истих или сродних високошколских организација који не може бити већи од броја чланова савета које бирају радници који су у радном односу у високошколској организацији у оснивању.

Савет високошколске организације у оснивању врши послове одређене законом и друга права и дужности одређене посебним актом оснивача."

Члан 12.

У члану 22. на крају става 2. брише се тачка и додају речи: "најкасније шест месеци пре почетка школске године".

Члан 13.

После члана 22. додаје се нови члан, који гласи:

"Члан 22а.

Радници у делу високошколске организације имају право и дужност да организују основну организацију удруженог рада ако такав део високошколске организације чини научно-наставну, односно наставну радну целину у којој се остварује програм образовања за одговарајућу врсту и степен стручне спреме и ако испуњава услове за обављање делатности вишег односно високог образовања утврђене овим законом."

Члан 14.

У члану 24. у ставу 1. тач. 2. и 3. замењују се новом тачком, која гласи:

"2. ако не постоје услови за обављање њене делатности."

После става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

"Сматра се да не постоје услови за обављање делатности вишег односно високог образовања ако је престала потреба за школовањем одређене врсте кадрова или ако високошколска организација престане да испуњава задатке ради којих је основама."

Ст. 2, 3. и 4. постају ст. 3, 4. и 5.

Члан 15.

Члан 25. мења се и гласи:

"Високошколске организације могу организовати одељења, одсеке, групе, смерове, односно центре за ванредне студије, по претходно прибављеном мишљењу универзитета односно заједнице виших школа и Скупштине Социјалистичке Републике Србије и сагласности Заједнице усмереног образовања за територију Републике."

Члан 16.

Назив главе: "III. МАТЕРИЈАЛНА ОСНОВА ЗА ВРШЕЊЕ ДЕЛАТНОСТИ ВИСОКОШКОЛСКИХ УСТАНОВА" и чл. 27. до 30. бришу се.

Главе IV до VIII постају главе III до VII.

Члан 17.

Назив главе: "IV. САМОУПРАВЉАЊЕ" мења се гласи:

"III. УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ДРУШТВЕНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ И СТУДЕНАТА У САМОУПРАВЉАЊУ И ВИСОКОШКОЛСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА".

Члан 18.

Члан 31. мења се и гласи:

"У одлучивању о питањима одређеним овим законом у високошколским организацијама учествују представници заинтересованих органа и самоуправних организација и заједница (даље: представници друштвене заједнице) и студенти на начин утврђен овим законом.

Студенти имају право и дужност да учествују у управљању високошколским организацијама на начин утврђен овим законом и самоуправним општим актом високошколске организације."

Члан 19.

После члана 31. додаје се нови члан, који гласи:

"Члан 31а.

У управљању високошколским организацијама студенти одлучују путем личног изјашњавања и преко делегација и делегата у органу управљања, стручним органима и другим радним телима ових организација.

Статутом високошколске организације утврђују се облици самоуправног организовања студената и начин избора делегација и делегата."

Члан 20.

Члан 32. мења се и гласи:

"Високошколска организација има савет који чине делегати радника, а за одлучивање о питањима одређеним овим законом и делегати студената и представници друштвене заједнице.

Представнике друштвене заједнице именује Извршно веће Скупштине Социјалистичке Републике Србије на време од две године.

Број представника друштвене заједнице чини једну трећину укупног броја чланова савета.

Број делегата студената у савету утврђује се статутом високошколске организације у складу са самоуправним споразумом који о томе закључују високошколске организације удружене у универзитет, односно заједницу виших школа и организације Савеза социјалистичке омладине."

Члан 21.

Члан 33. мења се и гласи:

"Представници друштвене заједнице и студенти у савету високошколске организације учествују у:

1. утврђивању предлога статута;
2. доношењу планова високошколске организације;
3. одлучивању о избору наставника и сарадника;
4. именовању и разрешењу инокосног пословодног органа односно председника колегијалног пословодног органа;

5. одлучивању о условима пријема и броју студената за упис;
6. разматрању остваривања годишњег плана рада и усвајању извештаја о раду;
7. разматрању питања кадровске политике, наставног и научног рада, повезивања и сарадње са организацијама удруженог рада и другим организацијама;
8. разматрању и других питања утврђених статутом.

Одлука о питањима из става 1. овог члана сматра се донетом када се за њу изјасни већина укупног броја делегата у савету из реда радника и студената високошколске организације и већина укупног броја представника друштвене заједнице.

Статутом високошколске организације утврђује се поступак усаглашавања ставова уколико се не донесе одлука у смислу става 2. овог члана.

Статутом се утврђују питања о којим се, пре одлучивања у савету, мора постићи сагласност већине делегата радника и већине делегата студената у савету, као и начин изјашњавања делегата радника и делегата студената о тим питањима.

Уколико се делегати радника и студената у времену одређеном статутом не усагласе о питањима у којима је потребна претходна сагласност савет о тим питањима може да одлучи на начин одређен у ставу 2. овог члана."

Члан 22.

Члан 34. мења се и гласи:

"Преко својих делегација и делегата студенти учествују у стручним органима (научно-наставном, односно наставном већу) и другим радним телима (већу година, већу одсека и сл.) високошколске организације, у складу са одредбама статута високошколске организације."

Члан 23.

Члан 35. мења се и гласи:

"Студенти могу, по организационим деловима високошколске организације (одсецима, групама и смеровима), односно годинама студија, образовати зборове на којима расправљају и изјашњавају се односно договарају о питањима остваривања васпитно-образовног и научноистраживачког рада.

Студенти на збору бирају делегације и делегате у орган управљања, стручне органе и друга радна тела високошколске организације.

Делегације зборова студената могу образовати конференцију делегација ради усаглашавања ставова и мишљења студената."

Члан 24.

Члан 35а мења се и гласи:

"Представници друштвене заједнице и студенти учествују у одлучивању о одређеним пословима универзитета, односно заједнице виших школа.

Састав и број представника друштвене заједнице, број студената, послови у којима учествују и начин учешћа у одлучивању утврђују се статутом универзитета, односно заједнице виших школа.

Скупштина Социјалистичке Републике Србије даје сагласност на одредбе статута универзитета, односно заједнице виших школа којима се уређују питања из става 2. овог члана."

Члан 25.

У члану 35б. ст.1. и 2. замењују се новим ст. 2. и 3. који гласе:

"У високошколској организацији постоји пословодни орган као инокосни пословодни орган, односно колегијални пословодни орган.

Послове инокосног пословодног органа, односно председника колегијалног пословодног органа у високошколској организацији врши декан факултета, односно директор више школе.

Декан факултета, односно директор више школе именује се на време од две године из реда наставника високошколске организације изабраних на неодређено време са пуним радним временом."

Став 3. постаје став 4.

Члан 26.

У члану 38. после става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

"Програмске основе марксистичког педагошког и психолошког образовања у високошколским организацијама које припремају кадрове за наставнички позив доноси Просветни савет Социјалистичке Републике Србије на предлог високошколске организације."

Став 4. постаје став 5.

Члан 27.

У члану 40. додају се нови ст. 3. и 4. који гласе:

"Високошколске организације су обавезне да изводе одређене облике наставе за ванредне студије у обиму и на начин утврђеним самоуправним споразумом који закључе се Заједницом усмереног образовања за територију Републике.

За остварени обим утврђених облика наставе из става 3. овог члана високошколске организације имају право на самоуправно договорену накнаду утврђену у Заједници усмереног образовања за територију Републике."

Члан 28.

У члану 62. после става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

"За ванредне студије народне одбране могу се одредити и посебни услови."

Став 4. постаје став 5.

Члан 29.

У члану 68. ст. 4, 5. и 6. замењују се новим ставом 4. који гласи:

"Носиоци диплома за изузетан успех у школском учењу и владању имају приликом уписа, при једнаким другим условима, одређено првенство које се утврђује статутом високошколске организације."

Члан 30.

У члану 80. додаје се нови став 3. који гласи:

"Ако факултет организује и наставу за стицање вишег образовања, ту наставу могу обављати и лица у звању професора и предавача више школе."

Члан 31.

После члана 81. додаје се нови члан, који гласи:

"Члан 81а.

Наставници предмета Основи општенародне одбране СФРЈ који испуњавају услове из Друштвеног договора о заједничким и јединственим основама научно-наставног рада из области општенародне одбране на високошколским установама у СФРЈ могу бити бирани у звања: редовног

професора, ванредног професора и доцента факултета и без доктората наука до 1. октобра 1985. године, ако испуњавају остале услове утврђене овим законом за одговарајуће звање."

Члан 32.

У члану 82. додаје се нови став 5. који гласи:

"Одредбе ст. 1. до 8. овог члана сходно се примењују и на избор у звање наставника за стручно-уметничке предмете одређене статутом факултета који нису матични за област уметности."

Члан 33.

У члану 95. став 2. реч: "избору" замењује се речима: "утврђивању предлога за избор".

Члан 34.

После члана 96. додаје се нови члан, који гласи:

"Члан 96а.

Савет високошколске организације може, у складу са самоуправним општим актом којим се уређује радни однос, кадровским потребама и интересима научно-наставног рада, одлучити да наставник који испуњава услове из члана 118. став 1. Закона о радним односима остане на раду још најдуже три године, али не дуже од 68 година живота (мушкарац), односно 63 године живота (жена)."

Члан 35.

У члану 98. после става 1. додаје се нови став 2. који гласи:

"Високошколска организација може преузети на рад наставника и сарадника друге високошколске организације у истом звању, на основу споразума тих организација и уз сагласност радника."

Став 2. постаје став 3. и мења се и гласи:

"Део наставе, односно поједини облик наставе у високошколској организацији могу изводити и научни радници, истакнути стручњаци и уметници ван те високошколске организације."

Став 3. постаје став 4.

Члан 36.

У одговарајућим одредбама Закона о високом школству, речи: "високошколска установа" и: "установа" замењују се речима: "високошколска организација"; речи: "заједница високошколских установа" и: "њихова заједница" замењују се речима: "универзитет, односно заједница виших школа"; речи: "радна заједница" и: "чланови радне заједнице" замењују се речју: "радници"; а речи: "радно место" замењују се речима: "послови, односно задаци" у одговарајућем падежу.

Члан 37.

Представницима друштвене заједнице у саветима високошколских организација именованим по досадашњим прописима престаје мандат даном именовања представника друштвене заједнице у складу са одредбама овог закона.

Члан 38.

Високошколске организације ускладиће своје самоуправне опште акте са одредбама овог закона најкасније до 31. децембра 1978. године.

Члан 39.

Овлашћује се Законодавно-правна комисија Скупштине Социјалистичке Републике Србије да утврди пречишћени текст Закона о високом школству.

Члан 40.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Социјалистичке Републике Србије", осим одредбе члана 29. овог закона која ће се примењивати од 1. јануара 1979. године.

[Службени гласник СР Србије, 34 (1978), 44, стр. 2313-2316]